İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
İDARE HUKUKU BÜTÜNLEME SINAVI
(Tek Numaralı Ve İkinci Öğretim Öğrenciler İçin)
29.06.2012

Sınav süresi 2 saat 45 dakikadır. Cevapların gerekçeli olması aranır. Başarılar dileriz.

(Aşağıdaki olay, Danıştay 10. Dairesi'nin E. 2000/2114, K. 2002/3458 ve E.2009/11303, K. 2009/8021 sayılı kararlarından esinlenilerek hazırlanmıştır.)

Engelli çocukların eğitimi alanında faaliyet göstermek üzere kurulan Genç Umut Vakfı, (F) Valiliği'nden 10.12.2009 tarihinde aldığı izinle (ruhsat) İşitme Engelliler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi açarak faaliyete başlamıştır. Belde halkından gelen talepleri değerlendiren (F) Belediyesi, Vakıf ile işitme engelli çocukların eğitimine ilişkin bir protokol yapmıştır. Bu protokolde, Vakıf tarafından kurulan Rehabilitasyon Merkezinde Belediyece belirlenecek olan yirmi işitme engelli öğrencinin ücretsiz olarak eğitim görmeleri, bunun karşılığında, Belediye tarafından Rehabilitasyon Merkezine taraflarca kararlaştırılan oranda ayni ve nakdi yardımda bulunulması öngörülmüştür.

Vakıf, İşitme Engelliler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nin hemen bitişiğinde bulunan çocuk parkının bir kısmının, merkezde eğitim gören çocukların oyun alanı olarak kullanması için tahsisini Belediye'den talep etmiş, Belediye tarafından söz konusu parkın 150 m2'lik kısmının bedelsiz olarak Merkeze tahsisine karar verilmiştir.

İşitme Engelliler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde görev yapan öğretmen (C) hakkında, bazı öğrencilere hakaret ettiği yönünde şikâyetler üzerine Valilik tarafından disiplin soruşturması başlatılmıştır.

Bu arada; Bay (Z), 01.07.2011 tarihinde, Rehabilitasyon Merkezine 50 metre mesafede bulunan dükkânında Belediyeden aldığı ruhsatla kahvehane açmıştır. Vakfın şikâyeti üzerine yapılan denetimde, kahvehane ruhsatının, eğitim kurumuna mesafe koşulunu taşımaması nedeniyle 10.04.2012 tarihinde iptaline karar verilmiştir.

Belediye, aynı Vakıf ile birlikte bu defa zihinsel engelli çocukların eğitimi için yeni bir Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi kurmuştur. Bu Merkezin bina ihtiyacının ve finansmanının Belediye tarafından, araç-gereç ve personel ihtiyacının ise Vakıf tarafından karşılanması kararlaştırılmıştır. Merkez eğitim faaliyetine başladıktan bir süre sonra, eğitim gören çocuklardan birinin, oyun esnasında attığı silginin çarpması neticesinde, diğer bir öğrencinin gözünde görme kaybı oluşmuştur.

MEVZUAT

T.C Anayasası

Madde 42 – Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. (...)

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir. (...)

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır. (...)

5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak malî destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Madde 2 – Bu Kanunda geçen;

k) Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duyusal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını (...) ifade eder.

Madde 4 – (...) Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarında bu zorunluluk aranmaz. (...)

Madde 9 – (...) Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere;

a) Sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu,

b) Yetki, sorumluluk, ödül ve cezalar ile bunların uygulanması bakımından; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, (...) hükümlerine tâbidir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu

Madde 14 – Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

b) (...) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; (...) Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, (...)

Madde 60 – Belediyenin giderleri şunlardır:

i) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürlülere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

Madde 75 – Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; (...)

c) Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, özürlü dernek ve vakıfları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

SORULAR

1) **a)** Olaydaki idareleri tespit ederek Türk İdare Teşkilatı içindeki yerlerini gerekçeli olarak açıklayınız.

b) İdari faaliyetleri yerine getirmek üzere özel hukuk tüzel kişisi modeline göre kurulmuş Türk İdare Teşkilatı içinde yer alan idare birimlerinin mümkün olup olmadığını gerekçeli olarak açıklayınız. "Kamu kesiminde yer alan özel hukuk kişileri" tabirini açıklayınız.

2) İşitme Engelliler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nin yürüttüğü faaliyet idari bir faaliyet sayılabilir mi? Valilik tarafından verilen iznin niteliği nedir? Açıklayınız.

3) Belediye'nin protokol kapsamında İşitme Engelliler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezine, belediyece belirlenecek olan yirmi işitme engelli öğrencinin eğitilmesi karşılığında ayni ve nakdi yardımda bulunması ne tür bir faaliyettir? Açıklayınız.

4) Belediye'nin Vakıf ile birlikte Zihinsel Engellilerin eğitimine yönelik Rehabilitasyon Merkezi kurmasının hukuka uygun olup olmadığını mevzuat kapsamında değerlendiriniz.

5) Çocuk Parkının hukuki niteliğini belirleyerek, bu parkın bir kısmının Rehabilitasyon Merkezinde eğitim gören engelli öğrencilere oyun alanı yapmak üzere Vakfa bedelsiz tahsisinin mümkün olup olmadığını tartışınız. Bu takdirde kamu mallarından yararlanma usullerinden hangisi söz konusudur? Tartışınız.

6) **a)** Olaydaki idari işlemleri tespit ederek maddi açıdan tasnif ediniz.

b) Vakıf ile Belediye arasında imzalanan "Protokol"ün hukuki niteliği hakkındaki ihtimalleri tartışınız.

7) Öğretmen (C)'nin kamu görevlisi sayılıp sayılamayacağını ilgili yasal düzenlemeyi de dikkate alarak açıklayınız. (C) hakkında disiplin soruşturması açılıp açılamayacağını gerekçeli olarak tartışınız.

8) **a)** (Z)'nin kahvehane ruhsatının iptal edilmesinin hukuka uygun olup olmadığını, idari işlemin unsurları açısından açıklayınız.

b) Şayet (Z) ruhsatını Rehabilitasyon Merkezi'nin açılmasından önce almış olsa idi, yukarıdaki soruya verdiğiniz cevap değişir miydi? Açıklayınız.

9) Belediyenin Vakıf ile birlikte açtığı Zihinsel Engelliler Rehabilitasyon Merkezi'nde gözünde görme kaybı olan öğrencinin uğradığı zarardan ötürü kimler hangi hukuki esasa göre sorumludur? Gerekçeli olarak açıklayınız.